

ΜΗΝ ΤΟ ΔΙΑΚΙΝΔΥΝΕΥΕΙΣ

Xylella fastidiosa

Φύλλο οδηγιών για την διαδικασία καταστροφής του μολυσμένου φυτικού υλικού - Ιούνιος 2018

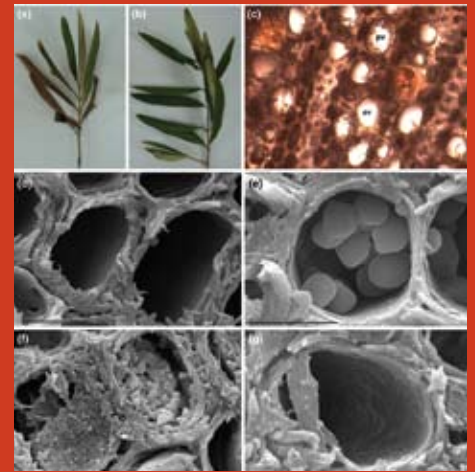
1. ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ:

Το βακτήριο *Xylella fastidiosa* (Well et Raju) περιλαμβάνεται στο Παράρτημα Ι της Οδηγίας 2000/29/EC καθώς και στην Εκτελεστική Απόφαση 789/2015/EU.

Στην Ευρώπη βρέθηκε αρχικά στην επαρχία του Lecce της περιφέρειας της Απουλίας στη Νότια Ιταλία (Οκτώβριος 2013), έκτοτε εξαπλώνεται βορειότερα στην Περιφέρεια της Απουλίας της Ιταλίας. Τον Ιούλιο 2015 βρέθηκε στην Γαλλία, στην Κορσική και στην Κυανή Ακτή. Τον Απρίλιο του 2016 βρέθηκε στη Γερμανία. Τον Οκτώβριο του 2016 βρέθηκε στη Μαγιόρκα της Ισπανίας. Τον Ιούνιο του 2017 επεκτάθηκε και στην ηπειρωτική Ισπανία (Αλικάντε), Μαδρίτη (2018) και στην Ανδαλουσία (2018).

Ο επιβλαβής οργανισμός καραντίνας *Xylella fastidiosa* (Xf) έχει ευρύ φάσμα ξενιστών, πάνω από 28 οικογένειες και 160 είδη φυτών, στους οποίους περιλαμβάνονται το αμπέλι, αμυγδαλιά, ροδακινιά (γενικά πυρηνόκαρπα), πικροδάφνη, πλάτανος, εσπεριδοειδή, βελανιδιά, ελιά, δαφνάκι, ευκάλυπτοι, μυρτιές, πολύγαλα, ακακίες, αρτεμίσιες, καφές, μαγνόλια, μολόχα, γλυστρίδα, σόργο, μηδική κ.α. Στους ξενιστές περιλαμβάνονται και πολλά συνήθη ζιζάνια τα οποία δεν εμφανίζουν τυπικά συμπτώματα προσβολής, εντούτοις όμως αποτελούν εστίες του βακτηρίου και πηγές μόλυνσης (reservoir) των καλλιεργούμενων φυτών.

Δεν υπάρχουν διαθέσιμα χημικά μέσα για καταπολέμηση του βακτηρίου. Ο καλύτερος τρόπος αντιμετώπισης του είναι η λήψη προληπτικών μέτρων που να αποτρέπουν την εγκατάσταση του. Στα μέτρα αυτά περιλαμβάνεται η χρήση πιστοποιημένου πολλαπλασιαστικού υλικού (δενδρυλλίων και εμβολίων), η αντιμετώπιση των μυζητικών εντόμων καθώς και καλλιεργητικά μέτρα καταστροφής των ζιζανίων. Σε περίπτωση παρουσίασης της προσβολής στη φυτεία εφαρμόζονται τα όσα προβλέπονται στην Εκτελεστική Απόφαση 789/2015/EU όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.

2. ΛΗΨΗ ΕΠΙΣΗΜΩΝ ΜΕΤΡΩΝ

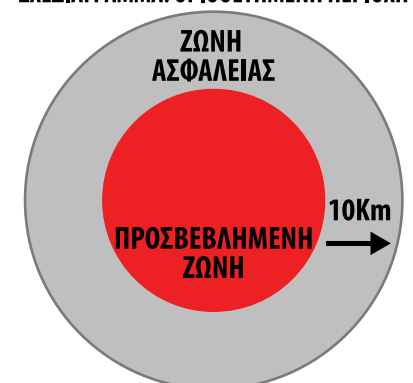
2.1 Εντοπισμός του βακτηρίου σε διακινούμενο ή εισαγόμενο φορτίο

Σε περίπτωση εντοπισμού του παθογόνου σε διακινούμενο ή εισαγόμενο φορτίο, η οικεία υπηρεσία φυτοϋγειονομικού ελέγχου, ασκώντας την εξουσία που της παρέχεται από το Π.Δ 365/2002 και τον Νόμο 2147/1952, προβαίνει στην καταστροφή του φορτίου με έξοδα του εισαγωγέα ή διακινητή.

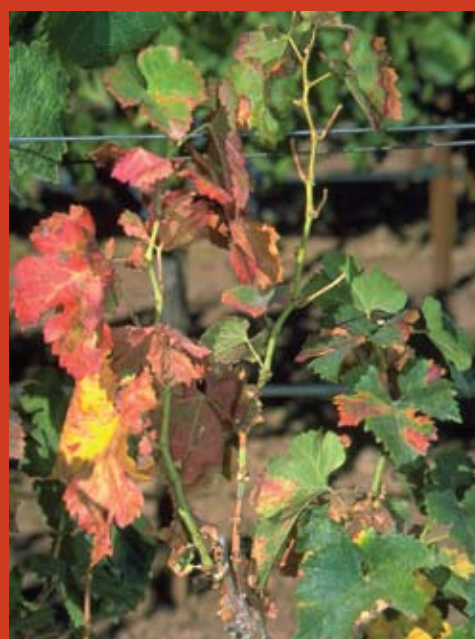
2.2 Εντοπισμός του βακτηρίου σε καλλιέργεια ή σε σημεία πώλησης φυτών – φυτικών προϊόντων

Η καλλιέργεια ή οι καλλιέργειες που παρουσίασαν προσβολή από το βακτήριο τίθενται άμεσα σε καραντίνα και απαγορεύεται η έλευση οποιουδήποτε και η οποιαδήποτε δραστηριότητα.

ΣΧΕΔΙΑΓΡΑΜΜΑ: ΟΡΙΘΟΕΤΗΜΕΝΗ ΠΕΡΙΟΧΗ

Η οικεία υπηρεσία φυτοϋγειονομικού ελέγχου χωρίς καθυστέρηση πραγματοποιεί επισκόπηση προσδιορισμού της έκτασης της προσβολής από τον επιβλαβή οργανισμό καραντίνας (delimiting survey) και προβαίνει στην οριοθέτηση περιοχών σύμφωνα με τα όσα προβλέπονται στην Εκτελεστική Απόφαση 789/2015/ΕΕ. Η οριοθετημένη περιοχή αποτελείται από την προσβεβλημένη ζώνη και μια ζώνη ασφαλείας.

2.3 Μέτρα στις οριοθετημένες Ζώνες:

Προσβεβλημένη ζώνη: Όλες οι καλλιέργειες / συγκεκριμένα φυτά που εμπίπτουν στην ακτίνα αυτή θα πρέπει να εκριζώνονται το συντομότερο δυνατόν από την οικεία υπηρεσία φυτοϋγειονομικού ελέγχου. Τα εκριζωμένα φυτά καταστρέφονται με καύση επιτόπου.

Ζώνη Ασφαλείας: Οι επηρεαζόμενοι επαγγελματίες της ζώνης αυτής ενημερώνονται γραπτώς και το συντομότερο δυνατόν για την κατάσταση που επικρατεί και τους τυχόν κινδύνους εξάπλωσης του παθογόνου.

2.4 Λοιπές Ενέργειες που σχετίζονται με την εξάλειψη του επιβλαβούς οργανισμού και τον περιορισμό της εξάπλωσης του.

Α) Απαγορεύεται η μετακίνηση φυτών προς φύτευση, ξενιστών της *Xylella fastidiosa*, από την οριοθετημένη ζώνη.

Β) Τα εκριζωμένα φυτά καταστρέφονται επιτόπου με καύση ή με θάψιμο στο έδαφος (βάθος μεγαλύτερο των δύο μέτρων).

Γ) Εφόσον βρισκόμαστε σε περίοδο πτήσης εντόμων φορέων του επιβλαβούς οργανισμού καραντίνας, διενεργούνται πριν την διαδικασία καταστροφής των φυτών ξενιστών ψεκασμοί τους με κατάλληλα και εγκεκριμένα σκευάσματα, για την ελαχιστοποίηση διασποράς του βακτηρίου με τους φορείς.

Δ) Γεωργικά μηχανήματα και εργαλεία που χρησιμοποιούνται στις εργασίες εξάλειψης του επιβλαβούς οργανισμού πλένονται και απολυμαίνονται με κατάλληλα απολυμαντικά.

Ε) Οι κάτοικοι οριοθετημένων περιοχών ενημερώνονται από τις οικείες υπηρεσίες φυτοϋγειονομικού ελέγχου της Περιφερειακής τους Ενότητας σχετικά με μέτρα που πρέπει να εφαρμόζουν προκειμένου να μην συμβάλλουν άθελα τους στην διασπορά του βακτηρίου (μεταφορά εντόμων φορέων με αυτοκίνητα ή με φυτά προς φύτευση).

ΣΤ) Η οικεία υπηρεσία φυτοϋγειονομικού ελέγχου μεριμνά για την ευδιάκριτη σήμανση των οριοθετημένων περιοχών (πινακίδες, κ.α).

Ζ) Οι παραγωγοί στις οριοθετημένες περιοχές λαμβάνουν μέριμνα για τη καταστροφή των ζιζανίων στα κτήματά τους.

Περιοχές δυνητικής εγκατάστασης της *Xylella fastidiosa* στην Ευρώπη με εκτίμηση της ελαχίστης θερμοκρασίας Ιανουαρίου

Σε περίπτωση ύποπτων συμπτωμάτων ενημερώστε:

ΦΥΤΟΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΡΗΤΗΣ:

ΔΑΟΚ ΠΕ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ (2813 407920 -21),

ΔΑΟΚ ΠΕ ΛΑΣΙΘΙΟΥ (28413 40508), ΔΑΟΚ ΠΕ ΡΕΘΥΜΝΟΥ (28313 43820), ΔΑΟΚ ΠΕ ΧΑΝΙΩΝ (28213 46543), Δ/ΝΣΗ ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΡΗΤΗΣ ΥΠΑΑΤ (2810 224948)

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ ΑΝΑΦΟΡΑΣ:

Εργαστήριο Φυτοπαθολογίας-Βακτηριολογίας, ΤΕΙ ΚΡΗΤΗΣ, (2810 379459)

Εργαστήριο Βακτηριολογίας, Μπενάκειο Φυτοπαθολογικό Ινστιτούτο, (210 8180239)

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΚΕΙΜΕΝΟΥ:

Χρήστος Αραμπατζής

Τμήμα Φυτοϋγειονομικού Ελέγχου

Δ/ση Προστασίας Φυτικής Παραγωγής

Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΟ ΥΛΙΚΟ:

EPPO, D. Boscia, F. Nigro, A. Guarino, S. Cresswell, J. Skaftason, M. Daugherty, R. Almeida, R. Krugner, F. Specchia, B. Landa, D. Monteleone, J. Hartman, P. Brannen, M. Cooper & Δ. Γκούμας